

Ageus 7

V minulé relaci cyklu Světem Bible jsme uzavřeli výklady 1. kapitoly prorocství proroka Agea. Připomeňme si krátce situaci, ze které text této části Písma vyrostl, do které hovořil v době svého vzniku. Zbytky izraelského národa se vrátili z babylonského zajetí a s velkým nadšením se pustily do obnovy rozbořeného jeruzalémského chrámu. Stavba ale narazila na celou radu závažných překážek. Proti obnově chrámu se postavili v první řadě nepřátelé z řad samařských úředníků, kterým hrozila ztráta jejich výsadního postavení v Judei. Stavitelé chrámu se kromě toho museli potýkat s velice nepříznivou ekonomickou situací země. Pod celkovým tlakem různých obtíží se ztrácelo počáteční nadšení stavitelů, docházelo ke zpomalení postupu stavebních prací, až se nakonec všechno zastavilo. Boží dům byl ponechán jeho osudu. Lidé se obrátili ke svým vlastním zájmům. Zajišťovali si svoje osobní postavení, stavěli své soukromé domy. A tehdy se Pán Bůh rozhodl zasáhnout. Seslal na judskou krajinu sucho a neúrodu. Lidé načali trpět hladem a nouzí. Božím oslovením ale neporozuměli. Nepochopili vůbec, že se jedná o Boží oslovení... Příčiny svých potíží viděli v náhodě, v nešťastné shodě okolností, ale ne v Pánu Bohu. Hospodin k nim posílá svého proroka Agea; a tady začal vlastní text Ageova prorocství. Prorok Ageus oslovil Judský lid jasnou a srozumitelnou řečí. Poukázal na kořeny problémů, se kterými se národ potýkal. Řekl, co si o celém problému myslí sám Pán Bůh. "Je potřeba především stavět Boží dům", říká Ageus. "Dejte se do práce". A lid, v čele se svými představiteli Zerubábelem a Jóšuu, uposlechl. Práce na obnově jeruzalémského chrámu se znovu rozeběhly.

Ageus své spoluobčany poprvé oslovil 1. září roku 520 před Kristem. Zerubábel, Jóšua i všechen lid prorocké slovo přijali. Uvěřili tomu, že Agea poslal Hospodin. Uvěřili prorokovi, že je potřebné nejprve postavit Boží dům, že je nejprve potřebné pracovat pro Pána Boha. Dali se do práce. Rozhodnutí k činu a nutná příprava prací trvaly 24 dní. 24. září se stavební práce znovu rozeběhly. 24. září roku 520 př.n.l. také končí zprávy, zapsané v 1. kapitole Ageova prorocství.

2. kapitola našeho textu začíná slovy: "Dvacátého prvního dne sedmého měsíce stalo se slovo Hospodinovo skrze proroka Agea..." /Ag 2,1, /

Od konce 1. kapitoly uběhl prakticky celý měsíc. Po celý tento měsíc probíhaly stavební práce na obnově Hospodinova domu. Překážka, která bránila stavbě před prvním Ageovým vystoupením byla odstraněna. Lid získal odvahu ke stavbě i ochotu k oběti. Lidé pravděpodobně odložili práce na svých vlastních domech a soustředili se na Boží dílo. Práce se zřejmě dařila, vždyť podle zaslíbení z 13. verše 1. kapitoly byl Pán Bůh s nimi. Stavitelé pracovali pod Božím požehnáním. Přesto se na stavbě objevily problémy. Přečtěme si 2. a 3. verš 2. kapitoly. V nich máme zapsané slovo, se kterým byl prorok Ageus poslán k Zerubábelovi, Jóšuu i ke všemu lidu v Jeruzalémě, ke všem chrámovým stavitelům. Prorocství z 21. října roku 520 před Kristem:

"Řekni judskému místodržiteli Zerubábelovi, synu Šealtielovu, a veleknězi Jóšuvovi, synu Jósadakovu, a pozůstatku lidu: Kdo zůstal mezi vámi z těch, kteří viděli tento dům v jeho prvotní slávě? A jaký jej vidíte nyní? Není ve vašich očích jen pouhé nic?"

Nepřečetli jsme Ageovu řeč celou, ale k další části se dostaneme zanedlouho. Zatím si všimněme těchto několika slov.

Ageus se obrací na ty z pozůstatku lidu, kteří ještě pamatovali starý Šalomounův chrám. Byli takoví mezi navrátilci? Pravděpodobně ano. Museli být tehdy ještě velice mladí, ale chrám si pamatovat mohli. Šalomounův chrám sice nebyl nijak obrovitou stavbou, ale jeho výzdoba byla bezesporu mimořádná. Dr. McGee hovoří o tom, že pouze hodnota materiálu, použitého na stavbu a výzdobu Šalomounova chrámu, byla odhadnuta na minimálně 5 milionů dolarů, možná ale i 20 milionů, a to v době někdy na počátku tohoto století. Dnes by byl odhad podstatně vyšší. Šalomounův chrám se podobal malé překrásné šperkownicy.

Stavba, kterou budovali navrátilci za časů proroka Agea byla nesrovnatelně skromnější. Dílo sice pokračovalo, ale když na ně pamětníci pohlédli, museli mít divný pocit u srdce. Kam se poděla sláva jejich chrámu, který si pamatovali z doby svého dětství? Je vůbec možné pozvat Pána Boha do takto ubohé stavby?

Deprese z nedokonalosti obnovovaného chrámu musela na jeruzalémská stavitele obzvláště tíživě doléhat vždycky, když měly být slaveny některé z velkých chrámových slavností. V 7. měsíci hned několik svátků: 1. dne 7. měsíce Izraelci slavili slavnost odpočinutí s pamětným vytrubováním a bohoslužebným shromážděním. 10. dne téhož měsíce byl den smíření. A od 15. dne 7. měsíce trvaly po 7 dní Hospodinovy slavnosti stánků, které bývaly 8. dne, tedy 22. října, zakončeny bohoslužebným shromážděním. Je pravděpodobné, že se ti, kteří pracovali na obnově jeruzalémského chrámu snažili připravit chrám tak, aby v něm tyto slavnosti mohly už onoho roku 520 před Kristem proběhnout. Stavěli, co jim síly stačily. Když pak přišli do rozestavěné stavby, se zklamáním v srdci viděli, že jejich dílo se s bývalým chrámem naprosto nedá srovnávat. A hořkost v jejich srdcích byla asi tím větší, čím víc se blížil den bohoslužebné slavnosti v 8. den slavnosti stánků.

Jistě, mezi judskými navrátilci bylo mnoho těch, kteří Šalomounův chrám nepamatovali. Ti neměli s přijetím této stavby takové problémy. Ti se radovali z Božího požehnání. Ale ti starší, ti to asi prožívali dost těžce.

Smutek nad malostí obnovovaného chrámu u nich zastíral radost z toho, že Boží dům je přeci jenom obnovován.

Slavnosti stánků byly toho roku v Jeruzalémě skutečně slaveny. Bližší podrobnosti o tom můžeme najít ve 3. kapitole knihy Ezdrášovy. Práce na obnově chrámu byly teprve v počátcích, Ezdrášovo svědění dokonce hovoří o kladení základů, i když podle 16. verše 5. kapitoly Ezdrášovy se zdá, že základy chrámu položil už Šéšbasar někdy kolem roku 538 př.n.l. Možná šlo o dokončení prací, které Šéšbasar započal a nedotáhl do konce. Z textu této 3. kapitoly Ezdrášovy vidíme, že obrovský rozdíl mezi Šalomounovým chrámem a touto novou stavbou, které bývá nazývána chrámem

Zerubábelovým, byl zřejmý už v raných počátcích stavby. Uprostřed všech výkřiků radosti je slyšet i pláč a nářek těch, kdo oba chrámy srovnávali.

Ti, kteří plakali a nařikali, patřili k nejstarší generaci. Bezpochyby to byli ti nejváženější a nejctihodnější uprostřed lidu, vždyť starý Izrael ctil stáří. A tak zde vzniká nepříjemná situace: proroka Ageus probudil nadšení pro budování Hospodinova domu. Mnoho z těch, kteří se vrátili z babylonského zajetí se nechali strhnout prorokovou výzvou, uposlechli Boží zavolání a nadšeně se vrhli do práce. Pracovali s přesvědčením, že pracují pro svého Boha a že je to dílo mimořádné důležitosti. Že jejich práce nemá obdoby, že není nic slavnějšího, než se účastnit na této Boží stavbě. A v této situaci pojednou ti, kteří měli být oporou víry svého lidu, říkají:

"O co se to tady pokoušíte. Takový domeček chcete věnovat svého Bohu? Copak můžete Hospodina, pozvat do něčeho takového? Vždyť tuhleta stavba je úplným nic ve srovnání s tím slavným chrámem Šalomounovým." Tento kritický postoj bezpochyby otupil ostří nadšení pro Hospodinovo dílo. Nalil studenou vodu na elán vyvolaný slovy proroka Agea. Jak se asi mohli cítit ti nadšení stavitelé, když slyšeli z úst lidí, kterých si vážili a které ctili: "Myslíte si, že konáte veliké dílo, ale to byste měli vidět Boží chrám za starých dobrých časů!"

Dr. McGee vzpomíná, že i za jeho dětství mnozí dospělí hovořili o starých dobrých časech. On sám si prý ale ze svého vlastního dětství žádné mimořádně dobré časy nepamatuje. Tehdy byla zlá a tvrdá doba. A podobně tomu bylo i později, v době jeho studií a počátků kazatelské služby. Dr. McGee vzpomíná na jednu událost, kdy ještě jako studující kazatel sloužil v jednom malém sboru v Georgii. Jednou tam uspořádal sérii evangelizačních kázání na texty z knihy Zjevení svatého Jana. Pán Bůh tehdy požehnal, i když to byla služba ještě velmi mladého kazatele. Mnoho mladých lidí bylo spaseno. V neděli po posledním shromáždění celého cyklu zůstali někteří účastníci sedět dlouho do noci na schodech vedoucích ke kostelu - většinou to byli mladí lidé a večery jsou v Georgii teplé. V tichém rozhovoru se vraceli ke všemu, co během všech setkání nad knihou Zjevení prožili. Tehdy byl mezi nimi i jeden starý muž s dlouhými vousy. Zapojil se do rozhovoru a řekl: "Byla to, hoši, dobrá shromáždění. Ale vzpomínám si..." Když někdo začne těmito slovy, dá se čekat lavina. V kratičké chvílce všechny smetl dolů jako na toboganu. Vyprávěl: "Když jsem já byl mladý, to byla skutečně shromáždění." A barvitými slovy líčil shromáždění, která se jeho mladým posluchačům zdála naprosto neporovnatelná s tím, co sami prožívali. Dr. McGee říká, že až mnohem později pochopil, jak ten milý bratr přeháněl. Tehdy ale jeho vyprávění bralo nadšení a chuť k další práci všem jeho posluchačům.

Nějak podobně to byla za časů Ageových. Byla celá řada těch, kteří přijali prorokovu výzvu a nadšeně se dali do práce. Ale bylo i několik takových, kteří svým skepticizmem všechno nadšení zlikvidovali. Lid začal podruhé ztrácet odvahu k práci.

Co do této situace řekl Pán Bůh? Přečtème si 4. verš 2. kapitoly Ageova proroctví:

"Bud' rozhodný, Zerubábeli, je výrok Hospodinův, bud' rozhodný,

veleknězi Jóšuo, synu Jósadakův, buď rozhodný, všechen lide země, je výrok Hospodinův. Dejte se do díla, neboť jsem s vámi, je výrok Hospodina zástupů..."

Pán Bůh se skeptiky nepolemizuje. Nezdůvodňuje své stanovisko. Přichází s výzvou: buďte rozhodní. Nepostávejte s rukama v kapsách. Neztrácejte čas planými diskusemi, čas k přemýšlení už minul. Už jste se jednou rozhodli, už jste si to jednou rozmysleli. Není důvod toto původní rozhodnutí revidovat. Není důvod ke skepsi a pochybnostem. Buďte rozhodní, stůjte za svým slovem. Takové Boží stanovisko můžeme považovat za významné povzbuzení. Pán Bůh vlastně říká: vaše obava, vaše rozpaky z nedostatečnosti díla, na kterém pracujete, jsou neopodstatněné. Já v tom vůbec žádný problém nevidím. Buďte rozhodní.

Milý příteli, dnešní svět je veliký a tvrdý. Prožíváme převratné změny, životní tempo dnešní doby je takové, že snad ani není možné stačit všechno sledovat. Jsme zahlcováni nepřeborným množstvím informací, naše povinnosti se nám hrnou přes hlavu, našich starostí snad ani není konce. Také to tak prožíváme? Kde najít povzbuzení? Kde vzít sílu? Boží dílo se zdá tak nepatrné, tak ztracené uprostřed všech ostatních lidských aktivit, že snad už ani nemá takový význam jako mělo na počátku. Anebo je to jinak? Nebo to z Boží perspektivy vypadá jinak? Kde najít řešení?

"A tak, bratři, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci."/Ef 6,10./ Ano. Pán Bůh má stále stejnou moc, svrchovanou moc nad tímto světem. To jenom naše oči bývají někdy slepé, to jenom nám někdy docházejí síly. Ale Hospodin je nevyčerpatelným zdrojem, pevnou skálou, o kterou se můžeme vždycky znovu opřít. Nemáš už sil? To nevádí. Pán Bůh je ještě má. Boží dílo není závislé na naší síle, ale na síle Boží. Buď silný v Pánu.

Pán Bůh se vůbec na lidskou sílu dívá jinak, než my. Apoštol Pavel to prožil na vlastním těle, takže vyznává ve 12. kapitole 2. epištoly Korintským: "A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova." Pán Ježíš mu totiž řekl: "vždyť v slabosti se projeví má síla" /2K 12,9b/. A že tato síla, kterou Pán Bůh dává těm nejslabším, není nijak zanedbatelná, rozpoznáváme například v epištole Židům, kde ve 33. a 34. verši 11. kapitoly čteme: "...kteří svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno; zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli, na útěk vojska cizinců..." Pán Bůh si na tomto světě vyvoluje to, co je v lidských očích slabé, malé, nepatrné. Pán Bůh nemiluje obrovské výstavné budovy. Nevyvolil si mramorová mauzolea se schodišti před vchodem ani paláce plné zlata a drahokamů. Nevyvolil si krále a vládce tohoto světa. Přichází právě k těm slabým a všelijak osamělým. Pán Bůh sílu nehledá, on ji dává. Milý posluchači, možná právě k Tobě Pán Bůh přichází, možná právě na tebe čeká, možná právě tobě přináší tolik potřebnou odvahu a sílu.

